

Cruijff, voetbal en verzuim

30-03-2016

“Een zeventje omringt zich met zesjes”, aldus Johan Cruijff in een gedenkwaardig interview in de Volkskrant (2010), “want daar steekt hij gunstig bij af.” Maar een negen zoekt altijd een tien. “Want die is niet bang. Die weet dat hij goed is, en wil alleen maar beter worden.”

Ook ik ben geïnspireerd geraakt door zijn vaak onnavolgbare gedachtesprongen. Jaren geleden kocht ik bij toeval(?) het boekje ‘Je moet schieten, anders kun je niet scoren’ van Henk Davidse. Honderd pagina’s met louter citaten van Cruijff.

Bij lezing vielen mij de grote overeenkomsten op tussen het voetbalspel en ‘het spel van verzuimbeheersing’ in bedrijven, organisaties en/of instellingen. Intrigerend vond ik dat. Ik heb een elftal uitspraken van Cruijff ‘bewerkt’ en gebruik deze vaak bij verzuimtrainingen in bedrijven. Vooral bij ‘de mannen’ gaan ze erin als koek.

Als eerbetoon aan deze bijzondere man een reprise van een eerdere blog uit 2014. Ter lering ende vermaeck:

1. **“Om te beginnen is er maar één bal en die moet je dus hebben; maar waar het in wezen om gaat is: wat doe je met die bal!”**
De ziekmelding is de bal, de leidinggevende de voetballer. Maar wát doe je, als leidinggevende, met een korte, lange, frequente of problematische ziekmelding?
2. **“In het voetbal zijn bepaalde wetten. Wet nummer één is: het middenveld is de weegschaal van je elftal.”**
In het bedrijf zijn de leidinggevendenden het middenveld; zij zijn de probleemhouder en voeren de regie ten aanzien van verzuim. Hamvraag is: hoe gaan zij met verzuim om? Hoe hoog staat het op hun agenda? Hoe goed getraind zijn ze? Wat zit er in hun gereedschapskistje?
3. **“Alles is al uitgevonden in het voetbal, alleen de omstandigheden veranderen.”**
Er zijn boekenplanken vol geschreven over verzuim, maar: elk bedrijf heeft of krijgt het verzuim dat hij verdient. Ook daar treffen we alle varianten aan: van pupillenvoetbal tot eredivisieteams.
4. **“De organisatie binnen een ploeg, de taakverdeling, het weten wat je moet doen als je op een andere positie op het veld terecht komt – dat is de basis van het voetbal.”**
De leidinggevende moet (als regisseur van het verzuim) goed en adequaat kunnen afstemmen én samenwerken met zijn sparringpartners bij problematische verzuim- en re-integratiezaken: personeelszaken, bedrijfsmaatschappelijk werk en de bedrijfsarts.

5. **“Het verschil tussen goed en slecht spelen is zó klein – het belangrijkste is hard werken.”**
Elke ziekmelding is een trainingsmoment. Je moet dus elke dag trainen, trainen en trainen. Maak onderscheid tussen makkelijke en moeilijke ballen: tussen gewoon en problematisch verzuim.
6. **“Wat vaak vergeten wordt, is dat voetbal 87 minuten lang routine is. Er zijn in de wedstrijd maar drie minuten waar het op aan komt. In die drie minuten win of verlies je.”**
Variant van de 80/20-regel (het Pareto-principe) geldt ook voor verzuimbeheersing. Besteed vooral aandacht aan het problematische (frequente, te lange, conflictveroorzakende, vastgelopen) verzuim.
7. **“Inzicht is het belangrijkste. Ik beheers een heleboel onderdelen perfect, 90 procent van het voetbalvak beheers ik. Maar een balletje trappen is het minst belangrijke.”**
Op basis van cijfers, prioriteitstelling én afspraken sturing geven aan verzuimbeheersing binnen de organisatie.
8. **“Tactiek is niet de man uitschakelen of zo. Nee, het is weten waar je mee bezig bent.”**
Toon leiderschap: stel doelen en besluit het verzuim binnen uw organisatie aan te pakken.
9. **“Je moet schieten – anders kun je niet scoren!”**
Te vaak komt verzuimbeheersing neer op het rondspelen van de bal, gekenmerkt door een reactieve aanpak en een laisser faire-instelling, afschuiven en doorschuiven van het probleem met als resultaat: slechte werksfeer en onopgeloste probleemgevallen.
10. **“Voetbal is een spel van fouten. De ploeg die de minste fouten maakt, is de beste.”**
Er zijn bedrijven die het heel goed doen. Van die ‘good practice’-bedrijven valt veel te leren.
11. **“Je gaat het pas zien, als je het door hebt.”**
En zo is het maar net!

Dolf Algra | zelfstandig bedrijfsarts en adviseur in Rotterdam

Bron: <http://arbo-online.nl>